

Ab A. Jansen

Fliegerhorst Schiphol

Onze nationale luchthaven in bezettingstijd

I
In het offensief

DE BATAAFSCHE LEEUW
Amsterdam 1996

Herbert A.W. Thomas	II./NJG 1
Gerd Thyben	II./JG 3
Wilhelm Tonne	3.(F.)/122
Karl F. Tubbesing	Seenotdienst
Gerd-Günther Voss	JG 2
Hans Weidemüller	3.(F.)/122
Helmut Wenk	S.K.G. 10
Hans-Gerd Wenneckers †	I./JG 1
Frau Frida Winkler	4./JG 1
Max Winkler	2./JG 27
Heiner Wittmer	XII. Fliegerkorps

Veel dank zijn wij ook verschuldigd aan de onderstaande voormalige leden van de Militaire Luchtvaart:

H.G.L. Brand, Soesterberg	BomVA
J. Eilders, Doorn	BomVA
B. de Geus Sr., Rotterdam	2e JaVA
J. van Lith	BomVA
Ir. G. Ruygrok †, Leiden	BomVA
C.C. Steensma, Haren (Gr.)	2e JaVA.

The following ex-RAF/RNZAF/USAF-men were helpful to complete our information on certain actions over Schiphol:

RAF:

Eric ('Tommy') Atkins	No. 114 Squadron
Tom H. Baker, Wing Cdr., (Ret.)	No. 114 Squadron
A. Butterworth	No. 18 Squadron
John Castle	No. 180 Squadron
R.G. Haynes	No. 180 Squadron
Jeremy Howard-Williams	F.I.U.
Mrs. L. MacEachern (geb. Baynton)	No. 487 Squadron
Roger Peacock	No. 90 Squadron
Tom A. Penn	No. 487 Squadron
Keith Porter	No. 180 Squadron
Sam Prince	No. 611 Squadron
Monte E. Shapiro	No. 487 Squadron
Jack Sharp	No. 487 Squadron
Mrs. Terris Taylor	No. 487 Squadron
Leonard H. Trent	No. 487 Squadron
Mrs. N. Tringrove (geb. Baynton)	No. 487 Squadron
Ivan F. Urlich	No. 487 Squadron

USA(A)F:

Walter J. Ives	387th Bomb Group
Chester P. Klier	386th Bomb Group
Raymond P. Sanford	386th Bomb Group

Het Wapen der Militaire Luchtvaart

Als de Duitse staven gehoopt hebben dat op Schiphol en andere Nederlandse vliegparken alles nog in diepe rust is, wordt die hoop niet bewaarheid. De Nederlandse regering, al verscheidene keren gewaarschuwd door haar militaire attaché in Berlijn, majoor G.J. Sas, houdt er rekening mee dat het kleine Nederland ditmaal mogelijk niet buiten het groeiende conflict zal kunnen blijven. Majoor Sas heeft geen twijfel over de Duitse bedoelingen laten bestaan, maar zijn waarschuwingen zijn aanvankelijk niet altijd serieus genomen. Na geen der waarschuwingen waren de Duitsers immers binnengevallen. De Nederlanders konden niet weten dat de Führer de begindatum van 'Fall Gelb' keer op keer heeft uitgesteld... Het heeft lang geduurd eer de leiders van het gezapige Holland, dat al zo lang geen oorlog heeft gekend, beseften dat Adolf Hitler, ofschoon de man algemeen wordt verafschuwd, zich ook wel eens aan het neutrale Nederland zou kunnen vergrijpen. Zegt een oud Hollands spreekwoord niet: 'veel geschreeuw, weinig wol?' Maar de gebeurtenissen in Oostenrijk, TsjechoSlowakije, Polen en pas geleden nog in Denemarken en Noorwegen hebben geen twijfel laten bestaan aan de meedogenloosheid van de Duitse leiders en aan het enorme aanvalspotentieel van de Duitse strijdkrachten. In allerijl heeft men geprobeerd de achterstand in de bewapening in te halen, maar een verwaarlozing van jaren kan niet in een paar maanden teniet worden gedaan. Zo bestaat het Wapen der Militaire Luchtvaart op 10 mei 1940 uit drie regimenten, die met overwegend verouderd materiaal zijn uitgerust. Eigenlijk zijn alleen de tweemotorige jachtkruisers van het type Fokker G.1 modern, maar er zijn er veel te weinig van, slechts 29. Het eerste regiment ressorteert onder de Commandant Luchtverdediging, luitenant-generaal P.W. Best, het tweede onder de Commandant Veldleger, luitenant-generaal J.J.G. Baron van Voorst tot Voorst. We zullen ons hier beperken tot het 1ste Luchtvaartregiment dat wordt gecommandeerd door de majoor-waarnemer H.G. van Voort-huysen. Van Voort-huysens adjudant is de 1ste lt.-vl. F.A.A.M. Jansen. Het regiment beschikt over de volgende eenheden en vliegparken;

1e Jacht Vliegtuig Afdeling (JaVA) met 11 D.XXI's op De Kooy,
de Strategische Verkennings Afdeling met 10 C X's op Bergen,
de 4e Jacht Vliegtuig Afdeeling (JaVA) met 15 G.1's op Bergen,
de 2e Jacht Vliegtuig Afdeeling (JaVA) met 11 D.XXI's op Schiphol,
de Bombardeer Vliegtuig Afdeeling (BomVA) met 9 T. V's op Schiphol,
de 3e Jacht Vliegtuig Afdeeling (JaVA) met 11 G.1's op Waalhaven.¹

Vliegparkcommandant op Schiphol is de Maj.-vl. G.P. van Heckking Colenbrander; zijn plaatsvervanger is de res. kapitein Jan Dellaert, in het burgerleven Havenmeester van Schiphol. De commandanten van de BomVA en de 2e JaVA zijn resp. de kapt.-vl. J.G. Sissingh en de kapt.-vl. P.J.E. Janssens. De plaatsvervangende commandant van de 2e JaVA is de res. 1e lt.-vl. N.W. Sluyter. De BomVA kent geen plaatsvervangend commandant, maar heeft een toegevoegd officier, de 1e lt.-wrn. L.W. Proost.

Het hoofdkwartier van het 1e Luchtvaartregiment is gevestigd in huize 'Kraayveld', een uit de tweede helft van de 19de eeuw daterend pand, staande binnen de grenzen van het vlieg-